

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 237 (1487) • Середа, 18 грудня 1996 року • Ціна договірна

ВСЕ МОЖУТЬ ШАХТАРІ:

**і працювати, і страйкувати,
і виконувати держзамовлення.**

З чим і вимаємо!

А ви уявляєте, що би було, якби шахтарі ще й вчасно зарплату отримували? Та аби ще й пристойну

Неймовірно, але факт: як у старі добрі часи, вугільники Донеччини звітують про дотрочкове виконання річного завдання. Новорічна ялинка прикрасила шахту «Добропольська» одноименого об'єднання: задовго до 1 січня колектив видав на-гора 775 тисяч тонн палива, із них 56 тисяч — понад план. Майже одночасно відсвяткували Новий рік колективи шахт «Ударник», «Восход», шахтоуправління «Донецьке», об'єднання «Торезантрацит». Обсяг видобутого палива на вугільних підприємствах області у листопаді зріс на 15 відсотків порівняно з червнем.

У той же час гірники чотирьох шахт — у Красному Лучі, Добропіллі, Селідово-му і Донецьку — відмовилися спускатися у вибої, доки не одержать зарплату. Про це повідомили кореспондентів ДІНАУ-Україну в Центральному комітеті профспілки працівників вугільної промисловості України.

Слід сказати, що уряд обіцяні кошти гірникам передав. Він же замовив їм 440 тисяч тонн вугілля для потреб енергетиків і знову повністю розрахувався за них, проплативши 25 мільйонів гривень. Ще 5 мільйонів гривень виділено під закупівлю вугілля для паливно-енергетичного комплексу. Отож, гроші гірникам надходять, однак їх явно не вистачає, адже борг перед галуззю, включаючи минулий рік і рік нинішній, досяг одного мільярда гривень.

Та навіть попри брак коштів галузь продовжує вирівнювати видобуток вугілля. Щодо шахтарі України відправляють споживачам до 200 тисяч тонн палива.

Генсека ООН запрошено до Києва

Як відомо, Рада Безпеки ООН 13 грудня схвалила резолюцію 1090 (1996), у якій рекомендує Генеральній Асамблеї призначити Кофі Аннана, заступника Генерального секретаря ООН Генеральним секретарем ООН на термін з 1 січня 1997 р. по 31 грудня 2001 р.

З цієї нагоди міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко надіслав К. Аннану листа, в якому, зокрема говориться:

«З глибоким задоволенням отримав вістку з Нью-Йорку про рекомендацію Радою Безпеки ООН Вашої кандидатури на вищу політичну і адміністративну посаду Організації Об'єднаних Націй.

Хочу запевнити Вас, що в своїй діяльності Ви можете розраховувати на ширшу підтримку з боку України, яка розглядає ООН як надійного гаранта свого суверенітету, політичної незалежності та територіальної цілісності.

Користуючись нагодою, хочу підтвердити запрошення мого уряду, передане Вам під час нашої зустрічі в ході 50-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, відвідати Україну в зручний для Вас час».

Спиратися можна на пожвавлення виробництва. А не на фіскальні методи наповнення бюджету

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 17 грудня

Верховна Рада України визначилася з режимом своєї роботи на найближчий час. До 27 грудня триватимуть парламентські засідання. 30 грудня — 5 січня народні обранці зустрічатимуться зі своїми виборцями. 8—15 січня працюватимуть у комісіях та фракціях, 16—17 та 21—24 січня — пленарні засідання.

Шоста сесія Верховної Ради України завершить свою роботу 24 січня.

Після вирішення цього питання парламентарії продовжили обговорення проекту закону України про Державний бюджет на 1997 рік.

Висновки депутатів, які взяли слово на сесії, значною мірою зводилися до репліки, що її кинув Ігор Квятковський: «А який, зрештою, бюджет ми розглядаємо?» Перший варіант, «вересневий», сказав депутат, уряд фактично сам зняв з обговорення. Другий, який мав бути підготовлений на новий податковий базі, і досі не має завершеного вигляду. То що тоді робити нам, депутатам?

(Закінчення на 2-й стор.).

Конституційний суд: поспішайте повільно

**Бо од великого
до смішного...**

За два тижні до початку безпосередньої роботи Конституційного суду України його голова Іван Тимченко провів прес-конференцію. З повідомлень Івана Артемовича напрошується лише один невітний висновок. Конституційний суд не забезпечено усім необхідним для продуктивного початку його діяльності.

(Закінчення на 2-й стор.).

Старий знайомий знову в гості

Плановано, що сьогодні до Києва з робочим візитом прибуває Верховний Комісар ОБСЄ з питань національних меншин та у справах біженців Макс Ван дер Стул. У програмі його перебування — зустрічі з керівництвом Верховної Ради України.

На корейський капітал у нас чекають

Сьогодні завершується офіційний візит до Республіки Корея Президента України Леоніда Кучми.

Під час візиту підписано кілька двосторонніх документів. Президенти двох держав Леонід Кучма і Кім Ен Сам підписали декларацію про принципи відносин і співробітництва між країнами. Також укладено міжурядові угоди про цивільне авіасполучення, про взаємний захист інвестицій. Під час переговорів Президент України також повідомив, що наступного року Україна має намір відкрити посольство в Сеулі.

Нам би їх фінанси

У Вашингтоні в засіданні другої сесії Консультативної зустрічі країн-донорів України бере участь наша офіційна делегація. Мета поїздки — обговорення питання про залучення зовнішнього фінансування на 1997 рік для підтримки проведення економічних реформ в Україні.

30 ЛИПНЯ 1996 року у нашій газеті було надруковано статтю «Сила дрібниць у тому, що їх багато», у якій йшлося про недоцільність об'єднання двох маріупольських металургійних комбінатів — «Азовсталь» та імені Ілліча. Сьогодні пропонуємо ще один виступ на цю тему.

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ металургійний комбінат «Азовсталь» останнім часом перебуває в центрі уваги. І як один із промислових велетнів, що змінює форми власності, і як найбільший експортер. На додачу деякі з «підприємців» видань мусують уже віджигу тему об'єднання «Азовсталі» та металкомбінату імені Ілліча, висуваючи найсміливіші й найнеймовірніші версії про те, хто стояв за злиттям, що не відбулося. При цьому називають багато імен. Крапки над «і» в цій справі погодиться розставити в розмові з нашим кореспондентом базаторчій керівник «Азовсталі» Олександр БУЛЯНДА:

Олександр БУЛЯНДА: «Азовсталь» ще не сказала свого слова»

— Олександр Олексійовичу, значні люди вважають, що очолюване вами підприємство — «Азовсталь» — флагман не тільки української економіки, а й національної приватизації. Як ваші справи, чи є знайшовся довгоочікуваний стратегічний інвестор?

— Якщо казати про саме підприємство, то його фактично вже приватизовано. Але етап вибору стратегічного інвестора ми ще не пройшли. Держава, володіючи 51% акцій, має намір розробити цей пакет і передати зацікавленим у співпраці з «Азовсталлю» структурам. Хто стане партнером комбінату, поки що не ясно. Претендентів більш ніж достатньо, головне — не помилитися у виборі.

Один із пакетів, розміром у 10%, ми самі пропонували відати російським структурам, зокрема РАО «Газпром» — у разухоні погодження боргів України перед Росією. І це, мабуть, важливіше для нас, аніж для самого «Газпрому». Адже комбінат забезпечується газом через окремі газопроводи, акуратно здійснюючи всі платежі за енергоносіями. Але часто трапляється, що не платять за газ наша держава, отримуючи його по європейській ціні газопроводу, відкачуючи яку росіяни не можуть, бо довелися б платити неусушливі споживачам в Європі. І для того, щоб вилучити на Україну, російські енергетики відкачують два найпотужніших українських комбінати. Ось і тепер вони знову погрожують закрити засувку. Але якщо «Газпром» отримає 10% акцій, то намагаємось са створити всі умови, щоб «Азовсталь» працювала без перебоїв.

— А чому не відбулося таке вигідне для економіки, як дехто стверджував, об'єднання двох маріупольських металургійних комбінатів — «Азовсталі» та імені Ілліча?

— Жодної вигоди для країни в цьому було не могло. Навпаки — у результаті об'єднання економіці було б завдано колосальної шкоди. По-перше, Україна втратила б деякі ринки збуту, а, по-друге, змуснена була б знизити ціни. А зменшення валового доходу таких двох потужних підприємств дуже дорого обійшлося б державі й країні.

Сама інформація про можливе злиття посилає недовіру до обох комбінатів, бо цей процес несе в собі інші одні — нестатистичні. З'являється нове керівництво, нова політика. Але ж стосунки між партнерами і довіра формуються роками.

Я навідався листи до МВЕЗторгу, до Мінпрому, в яких повідомляю, що збитки, завдані тільки нашому комбінату у зв'язку з появою ідеї об'єднання, становлять 600 тис. доларів. МВЕЗторг відповів, що він до цієї справи не причетний, посилається на Мінпром. А чиновники від промисловості не від-

повіли взагалі. Зрозуміло, що грошей відомство не має, але нехай його співробітники боляй визнають, що такі наклали дров.

Урештеш, що Леонід Данилович Кучма, вислухавши мої аргументи, зупинив дію «об'єднувального» рішення. Інститут «Украліпрома» зробив техніко-економічне обґрунтування і дійшов висновку, що злиття двох маріупольських комбінатів недоцільне. Так усе стало на свої місця.

— Але як прихильникам об'єднання попервах усе ж таки вдавалося переконувати в його необхідності?

— Тут треба віддати належне колишньому голові облдержадміністрації Донецької області Володимирі Шербаню. Він усе ретельно розрахував.

Розпочинався цей кампанія з доповідної записки ДюмІНІторству. В першій редакції її було зроблено досить об'єктивно, що не сподобалося Шербаню. З'явився друга редакція, в якій критичної інформації про наслідки металургійного альянсу вже не було. Виходило, що об'єднання дасть лише переваги. Крім того, Шербань написав на ім'я Президента листа, де мотивував необхідність створення в Маріуполі одного металургійного підприємства з одним розрахунковим рахунком. Позитивну оцінку ідеї об'єднання дали також експерти комбінату ім. Ілліча. І після візиту до нашого міста Президент дов розпорядження урядові в найкоротший термін «вивчити можливість об'єднання». Зазначте — лише вивчити.

Але не про підвищення ефективності роботи маріупольських металургійних підприємств Володимир Шербань. Собака тут заритий в іншому. Комбінат «Азовсталь» єдиний у СНД володіє технологією виробництва металів для труб великого діаметра, що витримують високий тиск в умовах Крайньої Півночі. Ці труби — головний товар у розрахунках з Росією за газ. Вони відповідають усім вимогам РАО «Газпром», а також інститутів газової промисловості Російської Федерації.

Поряд з нами знаходиться Харківський трубний завод, його вже приватизовано. Як що ж установити контроль і над «Азовсталлю», то можна практично цілком замкнути ланцюжок і розпоряджатися цією високоцілівною продукцією.

Але Володимир Шербань добре знав мене й розумів, що я буду всіляко спиратися співпраці з комерційними структурами, які очолюють його однофамільці, нині покинуті Євген Шербань. Тому я відчував величезний тиск з боку Шербаня. Також не вдалася спроба усунути мене з посади. Ось і народилася ідея об'єднати комбінати, призначивши головою управління уже одного комбінату, згодою, козго іншого.

— Під кожною безпосередньо намагалися створити цю промислову «групу»?

— Шербані створили «Індустріальний союз Донбасу». А розрахувалися з «Газпромом» Росії цей «ІСА» збирався трубами. Завдяки ланцюжку «Азовсталь» — Харківський трубний Штрпик, що їх виробляють на «Азовсталі», мали були поступати до Харківська, а звідти вже готові труби — до Росії. Дуже вигідний бізнес для його організаторів. Сиди, оформляй і отримуй дивіденди.

Судити самі тонна сталі (штрипс) коштує приблизно 550 доларів. Ще 150 доларів коштує її переробка (як давальницької сировини) на трубу. Тобто витрати виходять на рівень 700 доларів. А тону трубу продають реально за 800—900 доларів. Рахуйте, 100—200 доларів чистого прибутку на тонні. А якби «ІСА» і на «Азовсталі» поставила давальницьку сировину, то прибуток ще зріс би.

Наш комбінат може виробляти за рік до 300 тис. тонн сталі для високостійких труб. Якщо примножити цей обсяг бодай на 100 доларів чистого прибутку, то відразу видно ці сотні мільйонів, на які розраховували Шербані. Це і є один із мотивів, що підштовхувало до «оволодіння» «Азовсталлю».

Проте «Азовсталь» ще й великий експортер інших видів сталі. Комбінат має також свої досить цікаві розробки, концепції. Це об'єдні додаткові мільйони тим, хто зможе його контролювати.

Володимир Шербаню вдалося навіть не здаватися. Коли він ішов з посади губернатора області, то в своїй доповіді дуже багато уваги приділяв об'єднанню двох комбінатів. За його словами, вся його команда ратувала за те, щоб не зводили їх під один дах. Тим часом документи, в тому числі й підписані Шербанем листи на ім'я Президента, свідчать про протилежне.

— Але газ, як ви вже сказали, комбінат усе ж таки отримує від «Газпрому» напряму?

— Так, і споживає не багато не мало — 1,4 млрд. кубічних метрів за рік. Якщо перемножити цей обсяг на 50 центів, які згаданий «ІСА» «знімає» з кожної тисячі кубів, то нескладно зрозуміти — спокуса господарів «Індустріального союзу Донбасу» стати посередником між «Газпромом» і «Азовсталлю» була велика. На нас постійно тиснули. Щоб якось підсадили підпалю, «Азовсталь» і комбінат імені Ілліча запрошували до числа засновників. Але ми відмовилися. Мені навіть пропонували посаду президента компанії, проте я знав, з ким маю справу.

— Зараз Володимир Шербань нагадує про себе?

— Так. Різкими неправдивими заявами. Наприклад, близько двох років тому він взяв у двох наших маріупольських комбінатів річний безвідсотковий кредит у 5 млн. доларів під співспонсору. Але досі не повернув грошей, при цьому всім заявляючи, що з металургіями домовився. Про що він домовився?

Мало того, що він порушив закон, стягуючи з комбінатів гроші, то ще й пущив їх невідомо кудя.

— А як уряд поставився до ваших проблем?

— Об'єднанням безпосередньо займався віце-прем'єр (тепер уже колишній) Анатолій Кінах. Але він навіть не заохотів зі мною зустрітися.

Коли обговорювали доло комбінатів, мою думкою постійно нехтували. Навіть на засіданні Кабінету, де приймали відповідні рішення, не запросили. А ось директор комбінату ім. Ілліча, прихильник злиття, брав участь. Може, хтось боявся, що мої аргументи будуть більш переконливими, аніж аргументи опонентів?

— Як справи на комбінаті сьогодні? — Зараз нам нелегко. Тому я нещодавно зустрічався з Прем'єром, щоб обговорити низку питань. Зазначу, що не грошей ходив пити — комбінат «Азовсталь» ще ні в кого грошей не просив.

— «Азовсталь» — один з найбільших національних експортерів. Чи дохідні сьогодні експортні операції?

— Чутки про дохідність нині експорту металу дуже перебільшені. Раніше — справді, експортувати було вигідно: міжнародний ринок до ІІІ кварталу 1995 року металом заповнений не був. Ціни на металургійну продукцію були високі, а її виробництво — рентабельне. Але потім відбулося перенасичення ринку, і ціни різко пішли вниз. Збуть проводився за невисокими цінами. Через це ми й сьогодні продаємо нижче від собівартості.

Він запитає, навіщо тоді продавати? Річ у тім, що в Україні — суцільний бартер, грошового обігу фактично немає. При цьому казначейство вимагає, щоб ми платили податки. Отож держеро отримання грошей одні — продали метал за кордон, проковентували валюту й розрахувалися з бюджетом і працівниками.

Всіх металургійних підприємств України негативний рівень рентабельності щодо експорту на світовий ринок. На нашому комбінаті, зокрема, — 13%.

Внутрішня рентабельність в Україні сьогодні становить 11,5—12%, з експорту до Росії — 13%. У результаті виходимо на рентабельність 0,6%.

Окрім нас, позитивна рентабельність у цілому — на комбінаті ім. Ілліча і на «Запоріжсталі».

— Але, може, рентабельність з експорту зросла б, якщо виробники відмовилися від посередників?

— Ні, посередники потрібні. Особливо на ринку Південного Сходу, де платежі часом надходять через 180, 360 днів. За українським законодавством оплата на рахунок виробника має надходити протягом 90 днів. Тому ми працюємо за такою схемою: продаємо продукцію посередникові, який відразу й розраховується. А далі він самостійно спілкується з покупцями.

Щоправда, ми відмовляємо таким посередникам, яким хотів стати пан Шербань, виробивши на «Азовсталі» за давальницькою схемою продукцію, яка, звісно, була дешевша, ніж звичайна, він збирався з нами так конкурувати на міжнародних ринках. Проте тільки-но метал одного виробника з'являється на ринку у двох різних торговців, покупець відразу починає тиснути на зниження ціни. Цього не можна допускати.

Інтерв'ю від Віктор ІВАЩЕНКО.

ДАІ — це порядок на дорогах

У Полтаві впроваджується автоматизована система керування дорожнім рухом. Отож безпека буде надійнішою. Не випадково сюди прибули на наряд-семінар керівні працівники державтоінспекції країни на чолі з начальником УДАІ МВС України генерал-майором міліції Юрієм Дагаєвим. Обговорювалося чимало актуальних проблем. Працівники полтавської ДАІ продемонстрували гостям свій професійний вишкіл, чергові частини, телестудії, музей ДАІ, матеріально-технічну базу МРЕБ. Відтак можна лише сподіватися, що наука всім піде на користь.

На знімку: в першому ряду голова Полтавської облдержадміністрації Микола Залудяк, начальник УВС Полтавської області полковник міліції Сергій Черних, начальник УДАІ МВС України генерал-майор міліції Юрій Дагаєв.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Без подарунків школа не залишилася

У Нових Санжарках замість старої побудували нову школу. Новина справді приємна: «догуба» зводили всім миром. У приміщенні, розрахованому на 668 учнівських місць, є також актиовий зал, дві майстерні (по дереву і металу), кабінети народознавства і мистецтва тощо. Та головне — відтепер учні навчатимуться в одній зміні. Це чи не найприємніше як для дітей, так і для їхніх батьків. Перерізували червоною стрічку, першими на поріг пустили кота-красеня і поважного півня. Натопи обсидали зерном і монетами — на щастя, удачу та достаток. А ще були привітання і дарунки. Колишній випускник старої школи, а тепер уже нової, народний депутат України, голова Українського фонду культури Борис Олійник вручив понад 30 робіт живопису та графіки.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Наші в космосі

Він народився в маленькому українському селищі Єланець, розташованому в північно-східній частині Миколаївської області. Зі шкільної лави Юрій Гідзенко захопився у літаки. Тому після закінчення середньої школи юнак успішно склав

екзамени до Харківського вищого авіаційного училища. Багато пройшов льотчик-випробувач Гідзенко, перш ніж потрапив у загін космонавтів. І ось третєго вересня 1995 року скіпаж у складі німецького космонавта-дослідника, під-

полковника Томаса Райтера і космонавта Сергія Авдеева на чолі з командиром корабля Юрієм Гідзенком з космодрому Байконур вирушив у тривалу космічну подорож в рамках програми «Євромир-95».

На зустрічі з земляками Юрій сказав:

Мені навіть у космосі снилася рідна Україна і, пролітаючи над своєю батьківщиною, Миколаївською областю, я брав до рук кінокамеру, щоб з висоти польоту зафіксувати рідні місця. Всього 40 секунд тривали ці чудові миті, але я знімав кілька разів і зумів створити невеличкий фільм.

Широ подякував главу Єланецької районної держадміністрації Микола Дмитрович Загородній Юрієві Павловичу Гідзенку за подвиг, який він здійснив на благо всіх, в ім'я всього людства.

Костянтин БОРИСОВ.
На знімку: тепло зустрів Олега Юрія Гідзенка та його сина Сергія глава райдержадміністрації Микола Загородній.

Фото автора.
Миколаївська область.

Військо

Навчити Вітчизні служити

34 випускники шкіл Радивилівського району навчаються захищати рідну Україну — вони є курсантами військових училищ.

У школах району, зокрема у Теслугові, Крупці, самому районному центрі, на належному рівні — військово-патріотичне виховання, фізична підготовка. Педагоги, працівники закладів культури, військомати, молодіжні організації прищеплюють юнакам і юнкам любов до рідної землі, повагу до війська України, збагачують молоді знаннями і гартують її волю, щоб держава мала надійних захисників.

— Добре готують молодих до служби в ар-

мії, до вступу в офіцерські училища, — сказав у розмові з кореспондентом працівник обласного військового комісаріату майор Олег Мізєра, — це лише у Радивиліві. Візьмімо Кузнецовськ, місто поліських атомоенергетиків. Майже 50 (!) тусетішніх випускників навчаються у Севастопольському морському інституті, з яким кузнецовці підтримують міцні зв'язки.

В області непогано виконують плани призову до війська, зростає кількість бажаючих стати курсантами військових училищ.

Рівненська область.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Право

Омбудсмен — суддя без мантиї

Лише кілька років тому, та й то завдяки пресі, громадяни колишнього Союзу вперше змогли ознайомитися з всевітньо відомим документом під назвою «Загальна декларація прав людини». Попри те, що Генеральною Асамблеєю ООН її було прийнято й проголошено ще 10 грудня 1948 року, українці й досі мають доволі приблизне уявлення про систему інститутів захисту прав людини. Внести ясність у це питання взялася Український центр прав людини та Українська правнича фундація, які організували четверті Всеукраїнські читання до Дня захисту прав людини.

У Конституції України є положення, які проголошують і гарантують права людини і разом з тим закладають підвалини у систему

захисту таких прав. Тож згідно з Основним Законом в країні має бути впроваджена, зокрема, й посада Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (омбудсмена). Присутні на читаннях депутати Верховної Ради, судді, адвокати, професори права та студенти вузів зійшлися на тому, що інститут омбудсмена, який вже існує у 85 країнх світу, надзвичайно важливий. Передбачають, що він матиме дієвий механізм несудового захисту прав громадян з метою вирішення найбільш складних й скрутних ситуацій, у які потрапляють люди. Як повідомив міністр юстиції Сергій Головатий, проект відповідного закону Верховна Рада має розглянути найближчим часом.

Алла РОМАНЧУК.

Служба 01

Гіркі плоди безтурботності

Цього року через пожежі загинуло 152 дитини. Часто-густо батьки, залишивши дітей са-мих, збирають гіркі плоди своєї безтурботності.

Ще не забуто жаливу трагедію, яка сталася наприкінці вересня в Немирівському районі Вінницької області. Під час пожежі загинуло четверо дітей. І ось знову нещастя. 9 грудня загинуло троє дітей: 1992, 1995 і 1996-го років народження. Місце події — та сама Вінницька область, але цього разу Чечельницький район. Поклавши малюків спати, мати вийшла до сусідки. Близько сімнадцятої до дому повернувся батько. З відчинених дверей повпавував дим. Не роздумуючи ані хвилини, стривожений чоловік кинувся всередину. Одного за одним вінніс малюків надвір і побіг до сусідів по допомогу. Разом знайшли машину, поїхали до лікарні. Місцеві лікарі надали першу допомогу, але більше нічим зарадити не могли. Треба було негайно їхати за 25 км у райцентр. Поки знайшли бензин — згасили чимало часу.

Причиною трагедії стали дитячі пустощі з вогнем. Прокінувшись, один з малюків увітніс сіриньки. Загорілися іграшки, потім почали тліти поролоніові подушечки...

Валентина ШАПОВАЛОВА,
співробітниця центру правово-реабілітаційно-пропаганди УДПО МВС України.

Чи скажуть своє слово судмедексперти?

У річці Латориця, що тече через Мухачеве, знайдено труп 50-річного чоловіка. Втопився чи вбили? — постає оразу питання у правоохоронних органів. За другого варіанта потрібно оразу починати адекватні пошукові дії. Але чітку відповідь на запитання може дати тільки спеціаліст — судмедексперт. Проте останнім часом ці фахівці на такі пригоди не виїжджають. Мало того, вони не видають правоохоронним органам інформацію щодо тілесних ушкоджень, стану заарештованих тощо. Тільки в Мухачевському міськвідділі міліції через це «притягувалося» 10 кримінальних справ.

Таке становище не лише в Мухачевому. 140 працівників

Закарпатського бюро судово-медичної експертизи оголосили страйк у зв'язку з невисплатою їм заробітної плати за останні три місяці: держава заборгувала близько 75 тисяч гривень.

— Ми звернулися з відповідними листами до 8 вищестоящих інстанцій, — сказав кореспондентові «ГУ» начальник бюро Ярослав Товтін. — Але жодної відповіді не отримали, ніхто з нами навіть не зустрівся, аби хоч вислухати. Свою основну роботу виконуємо, але необхідні документи видаємо лише громадянам. А офіційні органи не матимуть відповідної інформації доти, доки з нами сповна не розрахуються.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Кримінал

Розплата за співчуття

Не думалося 28 киянам, які найняли автобус до Одеси, що придуть до приморського міста без копійки в кишені. А все почалося з того, що жінка — організатор поїздки співчутливо поставилася до прохання двох молодиків узяти їх із собою. Увечері біля села Групаць Ульяновського району чоловіки, спрямувавши на водіїв пістолети, примусили їх зупинитися. Оразу ж під'їхав затемнений легковик. За допомогою співучасників пасажирів по одному вивели з автобуса і відібрали гроші та коштовності. Потому грабіжників зникли. Є підозра, що ця сама група пограбувала пасажирів на території Миколаївської, Херсонської та Хмельницької областей. Ведеться слідство.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Скільки вірєвку не плести...

У Радомішлі опівночі, погрозуючи пістолетом, невідомі пограбували студента одного з київських вузів — не тільки гроші забрали, а ще й куртку та светр зняли. Міліція, дізнавшись від постраждалого, що нападники були на іномарці з номерами однієї з держав Прибалтики, почала наздоганяти зловмисників.

Згодом затримали групу із семи осіб, і крім білого «Опеля» у нападників виявили й червоний «Форд». Під час слідства з'ясувалося, що кількість розбійних нападів сягає 18. Перестріваючи людей на вулиці, сімка забирає в них не тільки гроші, золоті прикраси, шкіряні куртки, а й навіть штани, сорочки, туфлі. «Чистили» торговельні точки. За твердженням працівників міліції, це саме вони вбили в Радомішлі бізнесмена, забравши майже 7 тисяч доларів. Одного із затриманих до цього вже тричі судили. За повідомленням начальника УМВС Бориса Самарського, одним з організаторів групи був К., який, вийшовши з тюрми в Махачкалі, встиг набути бойового досвіду в Чечні.

Житомир.

Олексій КАВУН.

Підпільна друкарня вже не діє

Спецпідрозділ боротьби з корупцією та організованою злочинністю управління СБУ Черкаської області викрив підпільну друкарню з виготовлення підроблених документів, печаток, штамтів. Під час обшуку квартири мешканця Черкаса М., де друкувалися фальшивки, знайдено сотні підроблених бланків різних організацій та фірм, нагородних посвідчення, заготовки для виготовлення столідових банкетів, фальшиві свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів тощо. Вилучено також комп'ютерний комплекс, що його використовували для підпільної друкарні.

Розпочато слідство, порушено кримінальну справу.

Черкаська область.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Озбройся до зубів

Справжній арсенал зброї виявили та вилучили співробітники правоохоронних органів на квартирі 23-річного мешканця Керчі. Міліціонерам довелося використати вантажівку, щоб вивезти 4 кулемети, кілька гвинтівок, 16 гранат, у тому числі дві протитанкові, 2 кулеметні стрічки з бойовими патронами і ще кілька тисяч патронів. Для чого так було озброюватися хлопцеві — визначати слідство.

Крим.

Володимир ПРИТУЛА.

Коментар

ГРУДЕНЬ — МІСЯЦЬ БАЛКАНСЬКИЙ

БАЛКАНИ знову в центрі уваги. Світове співтовариство вкотре замислилося: що робити з Боснією, народи якої досі не виявили видилого бажання жити в одній державі. Водночас поряд, в Союзній Республіці Югославії, відбулися грандіозні акції протесту проти влади Слободана МІЛОШЕВИЧА.

Отже, перша половина нинішнього місяця поставила ще низку «балканських» запитань. Одне з них вже банальне, рідної давності: що зробити, аби боснійські серби, хорвати та мусульмани заохотили жити так, як це було вирішено для них у Дейтоні? Тобто, в одній державі Боснія і Герцеговина, з єдиним керівництвом тощо. Лондонська конференція з імплементації Дейтонських угод відповідала на це дада. Рішення продовжити перебування в Боснії багатонаціонального військового контингенту IFOR (а рік тому, після Дейтона, творці боснійського миру запевняли, що річної присутності IFOR вистачить «з головою») це раз доводить, що імовірність нового міжетнічного спалаху досить висока.

Отже, іноземні солдати залишаться в Боснії. Щоправда, називатимуть їх тепер не IFOR, а S-FOR, тобто стабілізаційні сили. Залишитися в Боснії і 240-й український батальйон. Чисельність його, втім, буде скорочено і, таким чином, зменшено витрати (хоча нещодавно прозвучала цікава думка когось з українського військового керівництва з фінансової точки зору: однаково, де розташований батальйон — в Сараєво чи Житомирі). Водночас Україна заявила про своє бажання надати в розпорядження ООН (не до складу S-FOR) інженерні частини, які допомогли б у відбудові боснійського господарства (і, разом з тим, заробили б трохи грошей, компенсувавши таким чином витрати на миротворчість 240-го батальйону).

Майбутнє Боснії — в ім'я! Проте м'явисті тамтешні події сприяє невідомому «забуванню» світом боснійської проблеми. А ось криза в сусідній Югославії додала нову сторінку до літопису повільної балканської історії.

Сербські соціалісти, які вшевнено, без особливого дискомфурту і тиску з боку інших сил (хіба що з боку Заходу) керували державою протягом шести років, нині вперше зіткнулися з таким потужним опором опо-

зиції. Після визнання владою недійсними результатів місцевих виборів у ряді сербських міст (де згідно з тими результатами перемогла опозиція) Слободан Милошевич переконався: він має дуже багато супротивників. А аргументи, що соціалісти домоглися скасування ооінських санкцій, що різьні життя поліпшилися зобідали на фоні полум'яних звинувачень у корупції, задоволення власних інтересів, авторитаризмі.

Втім, Милошевич «сидить» міцно, в його руках армія та поліція. Політичними акціями, хай навіть і величезними демонстраціями, його не повалили, а інших засобів у опозиції поки що немає. Проте цілком можливо, що нинішніми подіями запалено шнур до вибухівки, яка може спрацювати, тільки-но терези загвір почнуть схилитися на не користь правлячій Соціалістичній партії Сербії. А якщо вибухне в Югославії, то невідомо застопнє в сусідній Боснії, то чиніше в Сербській Республіці, де також чимало невдоволених політикою Милошевича.

Рік тому, в грудні 95-го, світ зітхнув полегшено: балканське полум'я загасило. Нині час зітхнути розчаровано?

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

● Київ

Штати допоможуть будувати незалежну...

Уряд США має намір надати Україні 554 млн. доларів як кредити і гарантії на 1997 рік. Про це йшлося під час зустрічі Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Уільямом Гріном Міллером. Після передачі листа від міністра фінансів США Роберта Е. Рубіна на ім'я Павла Лазаренка. У листі, зокрема, сказано: «Сполучені Штати будуть вірні своїм зобов'язанням допомагати вам будувати незалежну, квітучу Україну».

● Нью-Йорк

ООН, захисти своїх миротворців!

Генеральна Асамблея ООН без голосування ухвалила резолюцію «Конвенція про захист персоналу ООН та асоційованого з ним персоналу», ініціювала яку і подавав на розгляд українська делегація. Головні положення резолюції — покращити рівня безпеки та захисту миротворчого персоналу.

● Гродно

Шарецького не випустили з країни

Голові не існуючої нині Верховної Ради Білорусі Семену Шарецькому відмовили у вїзді за кордон. Начальник Гродницького прикордонного загону полковник Володимир Акімов запевнив, що причиною відмови стала відсутність потрібних документів, а не політичні мотиви.

За його словами, 13 грудня Семен Шарецький мав намір через КПШ «Брузги» поблизу міста Гродно вїхати до Польщі на автомобілі «Мазда». Під час перевірки документів з'ясувалося, що в службовому паспорті, поданому Семеном Шарецьким, не було рельєфної печатки, що має скріплювати фотокартку. У екс-спікера не було також документів, які підтверджували б мету службового відрядження.

● Белград

Не турбуйтеся, пане Крістофер

Наприкінці минулого тижня президент Союзуї Республік Югославія Слободан Милошевич надіслав листа Уоррену Крістоферу, донедавна — Державному секретареві США. Це послання — відповідь на лист Крістофера з приводу політичної кризи у СРЮ. «Вам потрібно зробити кроки на шляху до встановлення демократичних процедур у Сербії... У Дейтоні ви цілком погодилися поважати міжнародні норми прав людини. Це є основою угоди в Дейтоні, і невикористання їх може призвести до нестабільності, що вразить увесь регіон», — докоряв югославському президентові Уоррен Крістофер.

— Твердження, що «сербська влада відмінила місцеві вибори», безпідставне, — написав у листі відповіді С. Милошевич. — Демонстрації у Белграді не звернені до югославської громадськості тому, що вона добре знає істину. Демонстрації звернені до тих зовнішніх політичних чинників, від яких очікується тиск на Сербію — з метою уповільнення її повної інтеграції до міжнародної спільноти.

С. Милошевич також повідомив про рішення уряду СРЮ запросити асистента ОБСЄ для «правдивого ознайомлення з усіма фактами й усунення непорозумін у відносинах СРЮ з міжнародним співтовариством».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних агентств.

На знімку: учасник одного з найстаріших джазових фестивалів у Європі — «Джазовий вечір-96», який відбувся нещодавно у Варшаві.

Фото Укрінформу.

Звичайна... катастрофа

Нещодавно дві комісії латвійського парламенту — з соціальних питань і праці та з громадських справ — назвали соціальну ситуацію в країні катастрофічною.

Що б ви подумали про державу, в якій 40 відсотків населення отримує грошей менше за встановлений прожитковий мінімум; в якій майже третина мешканців столиці живить лише за рахунок допомоги; в якій чотири чоловіки з кожних 10 тисяч щороку накладають на себе руки через безнадійне матеріальне становище? Не дивуйтеся: така держава поруч — це Латвія.

На думку балтійських парламентаріїв, уряд країни більше захищає роботодавців, аніж інтереси найманих робітників. Зокрема, Латвія відома своїм найнижчим податком на прибуток підприємств та одним з найвищих податків з населення.

Рівень середньої пенсії в цій прибалтійській країні становить 60 доларів. Це досить важливо, оскільки пенсіонерів тут — близько чверті населення. Але ж прожитковий мінімум у Латвії — 140 доларів.

Володимир СТРОЙ.
Рига.

Це так просто: ще раз подякувати...

ВСЕ виглядало незвично. Причепурені, ще зовсім не старі жінки та літні чоловіки з краватками цього дня змінили свій традиційний вечірній маршрут «робота—дім» і чи не вперше опинилися тут, у Посольстві Республіки Куба в Україні.

Близько ста наших співвітчизників завітали сюди, аби з усіма урочистостями отримати від кубинського уряду заслужену нагороду — медаль «Воїн-інтернаціоналіст» першого ступеня. Ветеранами називають тих, хто брав участь у подіях 1962 року на Кубі, під час Карібської кризи.

По-різному нині ставляться в Україні до присутності радянських військ на островах Свободи (втім, як і до афганської війни). Проте навіть найрадикальніші політики не беруться заперечувати героїзм воїнів-інтернаціоналістів. Щоправда, й особливої поваги їм ніхто не виявляє: державні мужі піклуються про «дір-

вий» бюджет, а рядові громадяни — про свої діряві кишені. Тому, коли кубинці зі словами подяки нагороджували наших співвітчизників-ветеранів, почуття останніх можна характеризувати як «приємне здивування».

Ветерани-інтернаціоналісти навряд чи цього вечора думали про свій внесок у розвиток українсько-кубинського військового співробітництва. Нехай аналізує політики. Натомість нагороджені раділи простішим речам: увазі до них дипломатів, зустрічам із побратимами, можливість знову відчувати себе молодими — «як тоді».

Надія БЕДРИЧУК.

Партія екс-політиків мінятиме владу?

Нинішній президент Болгарії Жельо Желев, незважаючи на те, що 22 січня 1997 року йому доведеться передати свої повноваження новому главі держави Петру Стоянову, не має наміру залишити велику політику.

Нещодавно він заснував нову партію — Ліберально-демократичну альтернативу (ЛДА). В установчих зборах взяли участь понад 200 одноклассів — переважно інтелектуали, люди, які вже колись перебували біля керма влади (екс-депутати та екс-міністри). Мета ЛДА — перетворення Болгарії в президентську рес-

публіку шляхом внесення змін до конституції, проведення референдуму і призначення Великих народних зборів, які мають підготувати й ухвалити новий основний закон.

Нині Болгарія — держава з парламентською формою правління, що, на думку Жельо Желева, гальмує проведення реформ.

Перший з'їзд члени ЛДА планують провести третього березня 1997 року. В цей день болгарі святкують визволення від турецького ярма, а Жельо Желев — свій день народження.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.
Софія.

Ви витратили казенні гроші!

ПЕРЕВАЖНА більшість канадців — люди, що поважають закон і не терплять до його порушників. Тому, можливо, в Канаді, на відміну від інших країн, навіть дрібні злочини «сильних світу цього» образують широкого розголосу, повідомляє ІТАР-ТАКС.

У цьому зайвий раз переконує інцидент із державним секретарем у справах молоді й підготовки кадрів Етель Блонден-Ендрю. Ця дама оплатила виданою їй для службових цілей кредитною карткою «Американ експрес» деякі особисті покупки. Щоправда, потім, задвою до скандалу, держсекретар від-

шкодувала збитки з персональної чекової книжки. Проте цей факт став відомий газеті «Торонто стар», а з неї — і широкій громадськості.

Ознайомившись із фінансовими зв'язками, газетистка Блонден-Ендрю купила за казенною карткою товарів на 7 902 канадських доларів 9 цен-

тів (майже 5,5 тисячі американських доларів). Окрім того, під час приватних подорожей до Мексики Блонден-Ендрю орендувала автомобіни, теж скориставшись службовою карткою.

У федеральному парламенті кілька депутатів від опозиційної реформістської партії одразу зчинили галас, вимагаючи від прем'єр-міністра Жана Кретьєна відправити у відставку «хапкого держсекретаря». Довелось дамі, що пропитується, привселюдно давати пояснення в палаті громад.

Квартира на березі Дніпра

Ще й із тараром навпроти будинку. Як найшвидше стати їх власником?

ЛЮДИНА народжується для того, щоб нормально жити. Гідно жити. Без припущень бідності і розгубленості: а що з нею буде завтра? Щоб мати добрий зарплаток. А отже — дати дітям освіту, не боятися приходу старості і, звісно, мати дах над головою.

Ще донедавна єдиним інвестором будівництва жителя у наших містах була держава. Навіть спорудження кооперативного житла — за рахунок майбутніх мешканців — вона також дотувала шляхом надання майже безвідсоткових багаторічних позик. Сьогоднішня Україна вочевидь не має змоги вкладати такі величезні кошти у житлове будівництво, хоча потреба в ньому не зменшилася, а скоріше — напала.

Холдингова компанія «Київськбуд», починаючи з минулого року, вирішила залучати до цієї справи внутрішніх інвесторів. І фізичних осіб, і юридичних. Нова форма фінансування житлового будівництва звільняє позичальника від неплатежів. Протягом короткого часу на Осокорках, поблизу Дніпра, виріс цілий мікрорайон. На цей час 11 будинків уже збудовано, у більшості з них мешканці вже справили новосілля. Ще чотири будинки ось-ось задуть в експлуатацію.

Чим можна пояснити активність внутрішніх інвесторів: дострою потрібно в житлі чи відсутності інших сфер, куди з найменшим ризиком можна вкладати гроші? Власне, з того й почалася розмова оглядача «Голосу України» з першим віце-президентом холдингової компанії «Київськбуд» Станіславом МАРТИНЮКОМ.

— В Україні, на жаль, ще багато людей, які не мають навіть мінімального житла, де можна переплатити і притулювати щось поїсти, — каже Станіслав Михайлович. — Донедавна в Києві перебували в різних чергах на отримання житла приблизно 270 тисяч сімей та одиниць. А загалом у республіці ця квартира черга «розтягнулася» аж до трьох мільйонів чоловік. На жаль, сьогодні наівно сподіватися, що всі ці люди одержать квартиру, збудовану державним коштом, коли держава не має змоги вчасно виплачувати навіть зарплату працівникам бюджетної сфери. Прикро, але реальний стан справ саме такий.

Отже, треба шукати вихід. Пільгові позички, багаторічні кредити — справа майбутнього. Далекого чи близького — інше питання. За цих умов людина повинна сподіватися лише на себе, а також на допомогу підприємства, фірми чи організації, в якій працює. Але, повторюю, наспереди — на себе. Як то є в усьому цивілізованому світі. Власне, до такої думки схилилися й деякі з наших співвітчизників. Отож у травні минулого року ми й розпочали реалізацію нового проекту, в основу якого поклали залучення коштів населення, а точніше — приватних інвесторів.

— І не помилилися у своїх прогнозах та розрахунках?

— Те, що ми обрали правильний стратегічний шлях, сьогодні вже не викликає жодних сумнівів. Хоча без проблем не обходиться, адже справа, яку започаткували, нова і не має поки що аналогів у нашому суспільстві. Зокрема, гостро постає питання: а хто має забезпечувати експлуатацію новозбудованого житла? Відомо, що торік з'явилася постанова Кабінету міністрів, якою володарі приватних чи приватизованих квартир у багатоквартирних будинках зобов'язані створювати об'єднання співвласників і брати на свої плечі, так би мовити, комунальні клопо-

ти. Саме воно, об'єднання власників, як юридична особа тепер укладає угоди з відповідними комунальними службами, які подають до будинку газ, тепло, воду...

Але ж це підходить тільки для збудованого, існуючого житла. А в нас ситуація принципово інша. Ми на власному досвіді переконалися: при новому будівництві слід створювати об'єднання забудовників. Адає майбутні власники повинні мати змогу і право стежити, наскільки якісно працюють забудовники, а в разі потреби і — вносити певні корективи до проекту, щоби мати додаткову зручності. А після того, як будинок задуть «під ключ», об'єднання забудовників перетворюється на об'єднання власників і забезпечує утримання свого будинку. До речі, такі пропозиції ми вже подали до Кабінету міністрів і сподіваємося, що до нашого голосу прислухаться. Це голос практиків.

Бо між завершенням будівництва і наступним юридичним оформленням об'єднання власників з'являється своєрідний «майновий вакуум», який може тривати кілька тижнів, а то й місяців. Виліти же терміти можна, а як діяти внаслідок? За чий кошт подавати, скажімо, тепло?

Ще з однією проблемою ми зіткнулися цього року, коли в міському бюджеті не вистачило грошей для закінчення будівництва інженерних мереж та споруд у мікрорайоні, де ведемо інтенсивне будівництво житла саме за кошти людей.

— Довелося закладати ці гроші у вартість майбутніх квартир?

— Ні в якому разі! Тоді б ціни стали такі великі, що купити квартиру не мала б змоги більшість з наших інвесторів. Брати кошти з інших будинків теж не можна ні в якому разі. Такий крок істотно погіршив би престиж нашої компанії на будівельному ринку. Ми скористалися так званими нетрадиційними джерелами фінансування. Зокрема, тимін процента-

ми, які «заробили» наші гроші, будучи на депозитах, а також вимушені були залучати і кошти організації холдингової компанії.

— Отже, волею-неволею ви кредитуйте місто.

— А що робити — ми не можемо зупинити будівництво. Ви уявляєте, що то означає сказати людині, яка не має свого даху над головою і вже заплатила за нього свої кошти: «Ти почекай місяць-другий, третій, а там — побачимо!» Місяць-другий — це півбіди, а далі? Зобов'язання перед інвесторами маємо виконувати. І виконуємо. Це люди мають знати. Нам можна вірити. Проте, гадаю, гроші місто нам поверне.

— А якщо не поверне?

— З нами місто може розрахуватися і в інший спосіб. Скажімо, земельними ділянками для нової забудови. Чи незавершеним будівництвом, яке ми доведемо до ладу. До речі, щодо частини боргу таке рішення уже прийнято.

Цілий житловий мікрорайон, споруджений «Київськбудом», з'явився протягом недовгих років на Осокорках. Та, очевидно, має намір розширювати географію забудови столиці?

— Уже недовзі розпочнемо будівництво у західній частині міста — в Биличах. Плануємо спорудити там понад 40 тисяч квадратних метрів житла. Тобто понад півтисячі квартир.

Мріємо про центральну частину міста, про реконструкцію. Одне слово, задумів вистачає.

— Не боїтеся того, що з часом порідіють ряди наших замовників?

— А ми уважно стежимо за кон'юктурою ринку, щоби такого не сталося. Елітне житло чи навіть з поліпшеним плануванням, яке пропонуємо кинням, далеко не кожному, як то кажуть, по кишені. Тому основний акцент зосередили на спорудженні порівняно дешевого житла, яке найшвидше знаходить покупця.

Але це аж ніяк не означає, що елітне житло не будуватимемо. Бо прагнемо зробити так, щоб на будь-який попит була пропозиція. Ринок є ринок, треба вистити жити за його законами.

Тепер завершуємо розробку нормативних документів для будівництва житла під заставу. Цей проект має умовну назву «Нерухомість».

— Яка схема його реалізації?

— Доволі проста. Скажімо, ви маєте квартиру і хочете поліпшити свої житлові умови. З цією метою укладаєте з компанією угоду, ми оцінюємо ваше помешкання і коли погоджується з нашим оцінкою пропонуємо. А гроші вкладаємо в будівництво нового для вас помешкання. Чи офісу або навіть гаража — то вже залежить від замовника, тобто від вас.

— Гараж, звісно, не квартира...

— Але то велика проблема для Києва. Досить загнати в оперативній міллісекунді зведення, щоби переселитися: жодна доба не минає без крадіжок автотранспорту.

Ми почали з двох кілпакповерхових

гаражів на Осокорках, де незабаром більші як вісімсот автовласників отримають гаражні бокси з усіма зручностями. А що таке мати гараж біля квартири, гадаю, пояснювати не треба.

Нещодавно міська влада відібрала нам ще шість ділянок, де неможливо розпочати будівництво нових багатобоксових гаражів.

В яку ціну обходиться гараж для замовника?

— Приблизно 4,5 тисячі доларів. Звісно, у гривневому еквіваленті. Багатоповерхові гаражі взагалі — надзвичайно складна інженерна споруда, що потребує значних затрат. Однак прагнемо здешевити гаражне будівництво, шукаємо можливості та резерви.

— Чи має намір «Київськбуд» шукати замовників за межами столиці?

— Не тільки маємо намір, а навіть уже знайшли. Зокрема, працюємо над спільним проектом з місцевими владами в Житомирі — споруджуємо два перші багатоквартирні будинки.

Тепер ведемо переговори з Вінницею. Шіпком ймовірно, що через місяць-другий і там з'являться наші будівельники.

— А іноземних інвесторів не шукаєте?

— На жаль, поки що іноземні інвестори обминають Україну. Їх насторожує — відлякує нестабільність нашого законодавства, адже воно постійно змінюється.

Але сподіваємося на ліпші часи. Отож почали працювати — поки що на стадії переговорів — з відомими канадськими будівельними фірмами. Зокрема, йдеться про спільне будівництво в Києві міжнародного торгового центру.

Зацікавленими нашими проектами і Будівельна палата Чилі — щось на зразок нашого міністерства. До речі, в цій латиноамериканській країні багато житла будують за рахунок приватних інвесторів. Правда, там люди можуть скористатися і довгостроковими кредитами, що поки що не мають змоги зробити наші потенційні замовники.

Отже будемо, шукаємо шлях для розширення будівництва, запрошуємо до співпраці всіх, кому потрібне житло, інша нерухомість.

Розмову вів

«Володимир КРАСНОДЕМБСЬКИЙ»

Повідомляємо подробиці

Україні — «Зелену картку»!

Дещо про страхування автотранспорту

— НА ДОРОГАХ України минулого року сталося понад 43 тисяч дорожньо-транспортних пригод. Засидали 7530 чоловік, 46943 отримали травми. Згідно зі ст. 450 Цивільного кодексу України організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з підвищеною небезпечністю для оточуючих (транспортні організації, промислові підприємства, будівництво, власники автомобілів...), зобов'язані сплачувати шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпечності, якщо не доведуть, що шкода сталася внаслідок непереборної сили або умислу постраждалого, — зауважує начальник відділу страхування автотранспорту Національної акціонерної страхової компанії «Оранта» Валерій ЗАХАРОВ.

Це треба розуміти так, що власник автомобіля у разі дорожньо-транспортної пригоди з його вини повинен сповна відшкодувати збитки, завдані третім особам.

Тим часом збитки тільки в одній дорожній пригоді можуть перевищувати декілька річних зарплатних плат пересічного мешканця України. Отож постраждалий, зазнавши фізичних і моральних збитків, може чекати компенсації роками. З одного боку, жодна держава не може взяти на себе ці витрати, а з другого — вона повинна забезпечити соціальний захист громадян.

І такий захист з'являється у вигляді закону чи підзаконного акту, який встановлює обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспорту. Це означає, що відповідальність за матеріальні збитки «ділиться» на всіх власників транспорт-

них засобів. Іншими словами, за незначену страхову плату страхова компанія бере на себе матеріальну відповідальність водія перед постраждалими.

Цього року Кабінет міністрів прийняв постанову, «Про порядок і умови проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів». Цей документ, найперше загаломуючи «домашні» проблеми, дає можливість Україні вступити до міжнародної системи «Зеленої картки». Країни Західної Європи вже мають відповідні законодавчі акти, і допору українських водіїв, якщо хотів в'їхати до однієї з західних країн, був змушений купувати закордонний страховий поліс. Тож щороку на цьому Україна втрачала понад 40 мільйонів доларів.

Мінімальна страхова сума, що її виплачують за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю третій особі, — 2000 гривень. У разі загибелі постраждалого страхування виплачує спадкоємцям.

Якщо третій особі встановлено інвалідність І групи — виплачують 100 відсотків, ІІ групи — 80, ІІІ групи — 60 відсотків страхової суми. Коли третя особа тимчасово втратила працездатність, за кожен добу виплачують 0,2 відсотка, але не більш як 50 відсотків страхової суми. Якщо постраждалого декілька, то зазначені суми виплачують кожній постраждалій особі, але в цілому не більш як п'ять страхових сум.

Розмір страхового платежу залежить від виду транспортного засобу, об'єму двигуна легкового автомобіля, місця для сидіння в автобусі, вантажності вантажівки та терміну страхування (він може бути від 15 днів до 1 року). Наприклад, за автомобіль марки ВАЗ з рік страхування на 1 рік власник мусить сплатити 10,7 гривні. Той, хто страхується на такий самий термін вантажівку вантажопідйомністю понад 2 тони, — 21,4 гривні. За місяць експлуатації мотоцикла треба сплатити лише 0,7 гривні. Отже розмір страхового платежу «по кишені» будь-якому власникові транспортного засобу.

Додамо, що страхова організація має право зменшувати розмір страхових платежів для заохочення тих, хто постійно забезпечує безаварійну експлуатацію машин.

Коли фактичні збитки від ДТП перевищують розмір страхової суми — 2000 гривень, власник транспорту має відшкодувати постраждалому різницю. Однак щоб запобігти цьому, «Оранта» пропонує додатково до обов'язкового страхування застрахувати свою цивільну відповідальність (добровільно) на страхову суму, що може перевищувати мінімуму в декілька разів.

У дорожньо-транспортній пригоді збитків, як правило, знають, і треті особи, і власник транспортного засобу. Отож «Оранта» надає страховий захист і майнові власника.

Є можливість забезпечувати страховими полісами наших закордонних партнерів українських громадян, які виїждять за кордон. У країнах СНД та Балті — власним забезпеченням, в інших — послугами партнерів «Оранти». У Англії на страхування кожного мешканця щорічно витрачають приблизно 500 фунтів. Звісно, не можна рівняти достаток пересічного британця та українця, але наведена цифра свідчить про більше значення, яке англичани надають страхуванню. А життєвого досвіду та раціональності витрат їм не позичати.

Записав Михайло РЕТНІВ.

18 грудня 1996 року. № 237 (1487)

● Кіровоград

Не йдьте в Чечню
по «капусту»

Із закляком утриматися від поїздки у Чечню на заробітки, звернувся до жителів Кіровоградщини штаб цивільної оборони області. У республіці, значається у ньому, обстановка ще далека від стабільності і ніхто, ні місцева влада, ні «вербувальники» не можуть гарантувати будівельникам не те що заробітки, навіть життя.

Про це свідчить і приклад більш як сімдесяти кіровоградців, яких підприємства одеситів спускали «зеленими», якими нібито мали розраховуватися з учасниками відновлювально-будівельних робіт. Кинуті напризволяще, саме у дні серпневої атаки російських військ на Грозний, деякі з них зуміли вивратися з вогняного котла. Десятків зо три визволив з полону мер Одеси Едуард Гурвіц. Кіровоградське Сергій Зубов повернувся на батьківщину у домовині. А доля його вісімнадцяти земляків і досі невідома.

● Чернівці

Собачі пристрасті

Чернівечий міський конком прийняв ухвалу про ловлю бродячих собак з огляду на те, що їх останнім часом помітно збільшилося і це може призвести до погіршення епідеміологічної ситуації. Для собаківників встановлено грошові заохочення — за кожну виїману тварину виплачується 1 гривня 24 копійки.

Цю ухвалу зустріли «в штики» неформальні природоохоронні організації, і під їхнім тиском мерія дала згоду на створення в місті волонтер-притулку для утримання бездомних собак. Вона ж узяла на себе всі витрати.

● Харків

Реальність дещо інша...

Наперелінок професійного свята людей у міліцейській формі багато хто із співробітників управління МВС Харківської області переступив поріг церковного храму, аби взяти участь у літургії по загиблих товаришах.

Відкриваючи минулого року пам'ятник тим, хто загинув на посту, міліціонери висловлювали щире співчуття їхнім сім'ям і сподівання на те, що цей трагічний список не продовжуватиметься. Однак реальність міліцейських буднів дещо інша: упродовж нинішнього року ряди харківської міліції порідшали на п'ять чоловік, які полягли в боротьбі зі злочинністю.

● Луцьк

Український ліцей —
українським полякам

У польському місті Гурові Любешевому Ольштинського воєводства відкрито загальноосвітній ліцей. Навчання в ньому провадитиметься українською мовою. У закладі здобуватимуть освіту 200 дітей з українських сімей, які мешкають тут.

У цьому ж місті відбувся науковий семінар «Українське шкільництво в Польщі: суспільні умови, сучасний стан і напрямки розвитку», в якому взяли участь настановники управлінь освіти з областей західного регіону України. Вони подавали ліцейстам українські підручники.

Аграрний сектор на лопатках,
або Б'ють у нас не лише лежачих

ТРИМАТИСЯ нема більше сили. — тепер це твердження не лише голови колективних сільськогосподарських підприємств. На не жартуєтись з цього приводу в господарстві, де справи ще донедавна йшли на середньому рівні, а то навіть і добре. Статистика свідчить: 86 відсотків КСП, за підсумками нинішнього року, банкрути. Причина цього не лише невротичний сезон. Здебільшого — неспроможність або навіть небажання уряду вже котрий рік поспіль стабілізувати виробництво в АПК.

Працівники агрофірми «Матюша» Білоцерківського району, що на Київщині, вважають своє господарство міщим. Голова Леонід Новаківський навіть і не пригадує, коли, за час його 13-річного керівництва, тут збирали з гектара менш як по 40 центнерів зернових, або 350 центнерів буряку. Врожай-96 теж видався не гірший. Взяли 57 ц/га пшениці, більше 500 ц/га цукросирени. Здавалося б 6 радять треба. Виявляється — зарано.

— На порозі Новий рік, тож

Пріємні новини

треба думати про наступний урожай — розовіла голова підприємства. — Проте вже якот держава поведеться з нами не по-партнерськи. За зради 1000 тонн хліба в рахунок державного зобов'язання з нинішнього врожаю грошей, окрім 30 відсотків авансу, ми, незважаючи на попередні застереження, так і не одержали. Щодо цукру, який маємо після переробки власної сирени — на складах агрофірми накопичилося 1000 тонн солодкого піску. Щодо продавати за мізерними цінами, що становилися нині. А за тим, які вальшовотує нас, він нікому не потрібен. Солодкі корені вирощувати стало невигідно. До того ж з 400 га площ, що віддали під цукристи, 200 випадає: 30% цукру бере собі переробне підприємство, більш як 20% забирає у вигляді податків держава. Тож як буде вирощувати коренелодіє рентабельно?

Тваринництво, завдяки якому провітають коліс господарство, не приносить нині суттєвих прибутків. У матюшинській громаді череди більш як 1900 голів великої рогатої худоби, що 400 приватних ко-

ривок. Молоко тувтеший сільгоспвиробник продає одному із столичних молокозаводів по 25 копійок за літр. У той самий час за кілограм комбікорму аграрій продавлять 30 копійок, а за 4 літри дизпалива просить кілограм м'яса.

За словами Леоніда Новаківського, здешнявляють продовольчих товарів, які виробляє аграрний сектор, тягне господарство до боргової ями. Підняти ціну на тваринницьку продукцію неможливо — споживач не купуватиме. Тоді повинна підтримувати держава. Проте розмови стосовно дотування відносно-го тваринництва з 1 грудня ц.р. поки що так і залишаються пустопорожніми обіцянками.

Агрофірма не має слади виробництва. Він є в державі, а це істотно позначається на діяльності підприємства. Якщо минулого року були «зайви» коштів, тоді придбали чотири трактори, розовіли в «Матюшах» годі й драгати. Хоча 10 відсотків аграрія потрібно оновлювати щороку, а серед комбайнів є навіть 15-річні «старожилі».

В господарстві намагаються зробити все, аби виробництво не зупинилося, а працівники вчасно отримували зароблене. Та важко платити проти течії. Стоїть тріпотіти щез на 90 робочих місць, звинувачують нас у крадіжці. Загрожують платі 100—115 гривень працівники агрофірми одержують частини. Місце підприємства нинішнього року звинувачують державі 40 тис. грн.

Аби виправити ситуацію, — вважає голова агрофірми, —

треба встановити цінний паритет, врегулювати податковий механізм, дотувати збиткове тваринництво... Власне, нічого нового. Балачки стосовно цього точаться давно. Проте невідомо, чи достатньо селяни в урядові двері і чи почують їх взагалі... Принаймні матюшинці на допомогу не сподіваються і покладаються здебільшого на власні сили. А на запитання кореспондента «ГУ», чи здаватиме господарство й наступного року хліб за державною ціною, голова підприємства відповів: напевно...

Тел.адреси: (04463) 5-19-90; 2-95-30.

Валерій ДРУЖЕНКО.

На знімку: голова агрофірми «Матюша» Леонід Новаківський, воли Володимир Шутенко (внизу) і Микола Бабенко.

Фото Юрія СЕНТЕРЕША.

Не завжди сталеві кінноти обганяє живого коня...

Навіть якщо ви повний невігас у цій справі, не зможете залишитися байдужим до догортів скакунів-красенів, яких випускали у селі Орлівщина на Дніпропетровщині.

Конярство — традиційне заняття для орлівчан. Ще в часи Запорозької Січі тут, на зелені луках поблизу річки Самари, випасали тисячі табунів. Саме з цієї паланки відправляли коней для славного козацтва. Не забували про коней і місцеві козлогони, які виникли уже після революції.

Правда, перевагу віддавали робочим — для плуга, борони і брички та гарби. Тоді писали, що кінь на селі — велика сила. А у 50-х роках тут вирощували строевих коней для армії.

Далі ж, як відомо, не тільки в армії кавалерія зникла — і в сільському господарстві техніका поступово витісняла живу кінську силу. І пісні співали уже про сталеві коні.

Та нині орлівщина відроджує свою давню галузь. Ще десять років тому, власне, по-

чали — з невеликої конференції. А тепер у селі племенний конезавод, який вирощує добре відому українську верхову породу. На базі господарства, до речі, створено кінно-спортивний комплекс. Не лише на місцевому рівні, а й на республіканському та міжнародному змаганнях спортсмени на орлівських конях не раз завоювали призові місця. Не випадково ціною цієї конезавод визначено базисом з підготовки олімпійського резерву кіннотників-трибунів.

Спорт, звичайно, вкрай потрібен нашій молоді, — говорить голова правління господарства Микола Чуха. — Та не тільки заради цього ми відірвали конярство. Добрі коні — то добрі гроші. На першому ж аукціоні

в Києві, в якому ми взяли участь, за одного нашого скакуна дали більше двох тисяч доларів. Усього ж за два останні роки в касу від продажу коней надійшло кілька сотень тисяч гривень.

Нині покупці вже самі їдуть в Орлівщину з різних регіонів України. І не лише за племенними верховими красенями, а й за звичайними робочими. Знову ж бо у селі запрагують хлюпчак коней. Рів у тім, що всі вчаться рухувати гроші. І починають розуміти, що на багатьох сільських роботах коні нині вигідніші від тракторів. Навіщо платити солістку як нагати машини, якщо зі стоском сіна або бідомом молока протиснути справиться один Гіндко?

Микола ІСЕНБ. Дніпропетровська область.

Футбол

Романцев —
знову головний,
а Ярцев —
просто тренер

Як нам стало відомо, Олег Романцев знову посідає обов'язки президента футбольного клубу «Спартак» (Москва) і головного тренера команди. Георгій Ярцев, який працював протягом минулого сезону на посаді наставника «чорно-білих», у до речі, привів спартаківців до золотих медалей чемпіонату Росії, знову став «просто» тренером.

Після закінчення першого тренування, яке пройшло в спартаківському манежі в Сокольниках, відбувся збір команди. Під час них у загальних рисах було підби-

то підсумки сезону, намічено плани на наступний рік. Романцев заявив, що «повертається до поєднання обов'язків, а Ярцев залишається тренером, що зробило в інтересах клубу...» На думку наставника «Спартак», ця ідея повернення виникла ще в ході минулого чемпіонату, оскільки після фінального турніру чемпіонату Європи ми з Георгієм працювали у цілковитому контакті. (Після Євро-96 Романцев пішов у відставку з посади головного тренера збірної Росії).

До 3 січня спартаківці тренуватимуться в Сокольниках. А потім до 17 січня «Спартак» проведе підготовчий збір в Ізраїлі. З 25 січня до 2 лютого — участь у традиційному міжнародному турнірі «Кубок Співдружності» в Москві. Прихильники спартаківців сліять і бачать, як у фіналі змагань їх улюбленці зустрінуться з київським «Динамо»...

Іван ОЗЕРЧУК.

Гарас —
у компанії з ...
Лужковим

Український футболіст Олег Гарас, який виступав за московський «Локомотив», став лауреатом професійного конкурсу «Стрелець», що традиційно проводиться в Росії за підсумками сезону. Гарас став кращим з російських футболістів. Переможця у 14 розділах визначили головні тренери команд вищої ліги, збірник Росії та Російського футбольного союзу.

Олег Гарас став першим українцем, який виявився серед кращих у російському футболі. До речі, премії вручали не тільки футболістам, а й спонсорам, журналістам, арбітрам. Не залишився без нагороди навіть мер Москви Юрій Лужков: він зробив «найбільший внесок у розвиток російського футболу».

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: А. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДЬЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Руківництво не повертаємо.
☎ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.
☎ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
і понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 228850.

Комбінат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311237.